

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

**Παρουσίαση Εκθέσεων
«Κλεμμένο παρελθόν – Χαμένο μέλλον»
και «Ιστορίες με αίσιο τέλος.
Η επιστροφή τριών αρχαιοτήτων από την Ατλάντα»
στο Αθανασάκειο Αρχαιολογικό Μουσείο Βόλου**

Την Δευτέρα 17 Νοεμβρίου 2025 εγκαινιάζονται στο Αθανασάκειο Αρχαιολογικό Μουσείο Βόλου οι περιοδεύουσες εκθέσεις «Κλεμμένο Παρελθόν – Χαμένο Μέλλον» και «Ιστορίες με αίσιο τέλος. Η επιστροφή τριών αρχαιοτήτων από την Ατλάντα». Οι δύο εκθέσεις συνδυάζονται και αλληλοσυμπληρώνονται καθώς αναδεικνύουν το σύνθετο και πάντα επίκαιρο πρόβλημα της παράνομης διακίνησης αρχαιοτήτων.

Η πρώτη, με τίτλο έκθεση **«Κλεμμένο Παρελθόν – Χαμένο Μέλλον»**, παρουσιάστηκε σε Πανεπιστήμια και Μουσεία της Γερμανίας, της Ελβετίας (2018-2019) και της Ελλάδας (2022-2023) και προσεγγίζει το θέμα με πλούσιο και καλαίσθητο εποπτικό υλικό και αντίγραφα αρχαιοτήτων που έχουν επαναπατριστεί. Υλοποιήθηκε από τη Διεύθυνση Αρχαιολογικών Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και τη Διεύθυνση Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών στο πλαίσιο συμφώνου συνεργασίας του ΥΠ.ΠΟ. με το Υπουργείο Επιστήμης, Έρευνας και Τέχνης της Βάδης-Βυρτεμβέργης, μετά την επιστροφή από το Κρατικό Μουσείο Βάδης Καρλσρούης στην Ελλάδα δύο σημαντικών έργων του κυκλαδικού πολιτισμού.

Κατά την εκθεσιακή διαδρομή, υπογραμμίζονται οι απειλές για την πολιτιστική κληρονομιά – λαθρανασκαφές, κλοπές, παράνομο εμπόριο, λεηλασίες κατά τις πολεμικές συγκρούσεις – και οι δυσμενείς επιπτώσεις τους: αφανισμός ή αλλοίωση του ιστορικού παρελθόντος, των τεκμηρίων, των ταυτοτήτων, της συλλογικής μνήμης.

Σε αντιπαράβολή, αναδεικνύεται η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, με σταχυολόγηση των σύγχρονων διεθνών και κρατικών ενεργειών για τη συντονισμένη προσπάθεια κατά του παγκόσμιου οργανωμένου εγκλήματος της παράνομης διακίνησης.

Η έκθεση αυτή έχει μεταγραφεί ψηφιακά και παρέχεται στους διαδικτυακούς χρήστες σε τρεις γλώσσες, στη διεύθυνση <http://stolenpast.culture.gov.gr>

Η δεύτερη έκθεση με τίτλο **«Ιστορίες με αίσιο τέλος. Η επιστροφή τριών αρχαιοτήτων από την Ατλάντα»**, που υλοποιήθηκε από τη Διεύθυνση Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών, πραγματεύεται τη μακρά και δύσκολη πορεία επαναπατριsmού τριών ελληνικών αρχαιοτήτων: μιας πήλινης μινωικής λάρνακας του 14ου αι. π.Χ., μιας μαρμάρινης καθιστής ανδρικής μορφής από τον διάκοσμο επιτύμβιου ναΐσκου του 4^{ου} αι. π.Χ. και ενός μαρμάρινου αγάλματος της θεάς Αρτέμιδος του 2ου αι. π.Χ.

Οι αρχαιότητες, παρότι εντάσσονται σε διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα «δένονται» με κοινή μοίρα: εντοπίστηκαν σε λαθρανασκαφές κατά τις δεκαετίες του 1980 και 1990, και διακινήθηκαν εντός και εκτός Ελλάδας από μεγάλα αρχαιοκαπηλικά κυκλώματα, πριν καταλήξουν στο Μουσείο Michael C. Carlos του Πανεπιστημίου Emory, στην Ατλάντα των ΗΠΑ. Κοινή και η μοίρα της επιστροφής τους, αφού οι συνεχιζόμενες από το 2007 προσπάθειες των αρμοδίων Υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού κατέληξαν στον επαναπατριsmό τους, στις 22 Ιανουαρίου 2024.

Η έκθεση αυτή αναδεικνύει τόσο την αυξανόμενη βούληση για διαφάνεια πολλών Μουσείων και φορέων του εξωτερικού όσον αφορά στην προέλευση των συλλογών τους, όσο και τις συστηματικές και ακάματες προσπάθειες των Υπηρεσιών του ΥΠ.ΠΟ. και ειδικότερα της Διεύθυνσης Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών για τον εντοπισμό και επαναπατρισμό των πολιτιστικών αγαθών που διακινήθηκαν παρανόμως μέσω κυκλωμάτων αρχαιοκαπηλίας.

Η παρουσίασή τους στο φιλόξενο Αθανασάκειο Αρχαιολογικό Μουσείο Βόλου ενισχύει τις προσπάθειες της Εφορείας Αρχαιοτήτων Μαγνησίας για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και την ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης.

- Διάρκεια: Οκτώβριος 2025 – Σεπτέμβριος 2026
Χώρος: Αθανασάκειο Αρχαιολογικό Μουσείο Βόλου

- **«Κλεμμένο Παρελθόν – Χαμένο Μέλλον»**

Συνδιοργάνωση:

Διεύθυνση Αρχαιολογικών Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων

Διεύθυνση Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών

Εφορεία Αρχαιοτήτων Μαγνησίας

«Ιστορίες με αίσιο τέλος. Η επιστροφή τριών αρχαιοτήτων από την Ατλάντα»

Συνδιοργάνωση:

Διεύθυνση Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών

Εφορεία Αρχαιοτήτων Μαγνησίας